

Kitabu cha Danieli - Nambari Mia Moja na Moja

Mjumbe wa Agano: Kutoka Utakaso hadi Usafishaji

Jeff Pippenger

2024-02-29

Juma ambalo Kristo alithibitisha agano liliwakilisha kipindi kuanzia ubatizo wake hadi Kristo katika patakatifu pa mbinguni aliposimama wakati wa kupigwa mawe kwa Stefano.

Lakini yeye, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akatazama kwa uthabiti mbinguni, akaona utukufu wa Mungu, na Yesu amesimama mkono wa kuume wa Mungu, akasema, Tazama, naona mbingu zimefunguka, na Mwana wa Adamu amesimama mkono wa kuume wa Mungu. Ndipo wakapaza sauti kwa sauti kuu, wakaziba masikio yao, wakamruka kwa pamoja, wakamtupa nje ya mji, wakampiga kwa mawe; nao mashahidi wakaweka nguo zao miguuni pa kijana mmoja, jina lake Sauli. Wakampiga Stefano kwa mawe, naye akimwita Mungu, akisema, Bwana Yesu, pokea roho yangu. Kisha akapiga magoti, akalia kwa sauti kuu, Bwana, usiwahesabie dhambi hii. Naye alipokwisha kusema hayo, akalala usingizi. Matendo ya Mitume 7:55-60.

Wakati Stefano alipopigwa mawe na Mikaeli aliposimama, injili iliwaendea Mataifa, kwa maana hadi wakati huo injili ilikuwa imezuiliwa kwa Wayahudi tu.

Ndipo malaika akasema, 'Atathibitisha agano na wengi kwa juma moja [miaka saba].' Kwa miaka saba baada ya Mwokozi kuanza huduma yake, injili ilipaswa kuhubiriwa hasa kwa Wayahudi; kwa miaka mitatu na nusu na Kristo Mwenyewe; na baadaye na mitume. 'Katikati ya juma atasababisha dhabihu na sadaka zikome.' Danieli 9:27. Katika majira ya kuchipua ya mwaka 31 B.K., Kristo, dhabihu ya kweli, alitolewa dhabihu Kalvari. Kisha pazia la hekalu likapasuka vipande viwili, kuonyesha kwamba utakatifu na maana ya huduma ya dhabihu vilikuwa vimeondoka. Wakati ulikuwa umefika wa dhabihu na sadaka za duniani kukoma.

"Ile juma moja—miaka saba—liliisha mwaka 34 B.K. Kisha, kwa kumpiga Stefano mawe, Wayahudi hatimaye walitia muhuri juu ya kukataa kwao injili; wanafunzi waliotawanywa na mateso 'walienda kila mahali wakilibiri neno' (Matendo 8:4); na muda mfupi baadaye, Saulo mtesaji aliongoka, na akawa Paulo, mtume wa Mataifa." *The Desire of Ages*, 233.

Katika mwaka wa 34, wiki takatifu (siku elfu mbili mia tano na ishirini) iliisha, na Israeli wa kale walipewa talaka na Mungu; muda wao wa majaribio ulikuwa umefungwa kabisa. Wakati huo, adhabu ya kulipiza kisasi dhidi ya Israeli wa kale kwa kukataa agano na kwa kumsulubisha Mwana wa Mungu ilikuwa chini ya hukumu ya utekelezaji ya Mungu. Mungu, kwa rehema yake ya uvumilivu mrefu, aliahirisha uharibifu wa Yerusalemu hadi kuzingirwa na maangamizi ya mwaka 66 AD hadi 70 AD.

Mistari katika sura ya tisa ya Danieli, iliyotambua juma ambalo Kristo alilithibitisha agano, pia hutambua kwamba Roma ya kipagani (yule mkuu atakayekuja) ingeharibu mji na patakatifu, lakini Mungu, kwa uvumilivu wake mrefu na rehema zake, aliwaruhusu wana wa Israeli wa kale muda

wa kuisikia injili na kufanya uamuzi, kama vile baba zao walivyofanya katika kipindi cha miaka saba cha huduma ya Kristo na ya wanafunzi wake miongoni mwao.

Kwa karibu miaka arobaini baada ya maangamizi ya Yerusalemu kutangazwa na Kristo mwenyewe, Bwana alichelewesha hukumu Zake juu ya mji na taifa hilo. Ya ajabu kweli ulikuwa uvumilivu wa Mungu kwa waliokataa injili Yake na wauaji wa Mwana Wake. Mfano wa mti usiozaa matunda uliwakilisha jinsi Mungu alivyoshughulika na taifa la Wayahudi. Amri ilikuwa imetolewa, 'Ukate; kwa nini kilizibe nchi?' (Luka 13:7), lakini huruma ya kimungu ilikihifadhi kwa muda kidogo zaidi. Bado kulikuwa na wengi miongoni mwa Wayahudi wasiojua tabia na kazi ya Kristo. Na watoto hawakuwa wamepata fursa wala kupokea nuru ambayo wazazi wao waliidharau. Kupitia mahubiri ya mitume na wenzao, Mungu angesababisha nuru iwaangazie; wangeruhusiwa kuona jinsi unabii ulivyotimizwa, si tu katika kuzaliwa na maisha ya Kristo, bali pia katika kifo na kufufuka kwake. Watoto hawakuhukumiwa kwa dhambi za wazazi; lakini walipo, wakiwa na ujuzi wa nuru yote iliyotolewa kwa wazazi wao, watoto wakakataa nuru ya ziada waliyopewa wao wenyewe, wakawa washirika wa dhambi za wazazi wao, na wakajaza kipimo cha uovu wao.

Uvumilivu wa muda mrefu wa Mungu kwa Yerusalemu uliwathibitisha tu Wayahudi katika ukaidi wao wa kutotubu. Katika chuki na ukatili wao dhidi ya wanafunzi wa Yesu, walikataa nafasi ya mwisho ya rehema. Ndipo Mungu akawaondolea ulinzi wake, na akaiondoa nguvu yake ya kuwazuia Shetani na malaika zake; na taifa likaachwa chini ya udhibiti wa kiongozi ambaye taifa hilo lilikuwa limechagua. Watoto wake walikuwa wamedharau neema ya Kristo, ambayo ingewawezesha kuitiisha misukumo yao mibaya; na sasa misukumo hiyo mibaya ikapata kushinda juu yao. Shetani akaziamsha tamaa za nafsi zilizo kali mno na zilizopotoka vibaya zaidi. Watu hawakutumia akili; walikuwa nje ya mantiki, wakitawaliwa na msukumo na hasira ya kipofu. Wakawa wa kishetani katika ukatili wao. Ndani ya familia na katika taifa, kati ya matabaka ya juu na ya chini vilevile, kulikuwa na mashaka, husuda, chuki, ugomvi, uasi, mauaji. Hakukuwa na usalama popote. Marafiki na jamaa walisalitiana. Wazazi waliwaua watoto wao, na watoto wazazi wao. Viongozi wa watu hawakuwa na uwezo wa kujitawala. Tamaa zisizodhibitiwa ziliwafanya madhalimu. Wayahudi walikuwa wamekubali ushuhuda wa uongo ili kumhukumu Mwana asiye na hatia wa Mungu. Sasa mashitaka ya uongo yalifanya maisha yao wenyewe yawe yasiyo na uhakika. Kwa matendo yao walikuwa kwa muda mrefu wakisema: 'Mfanye Mtakatifu wa Israeli aondoke mbele yetu.' Isaya 30:11. Sasa tamaniao lao lilitimizwa. Hofu ya Mungu haikuwasumbua tena. Shetani alikuwa akiongoza taifa, na mamlaka za juu kabisa za kiraia na za kidini zilikuwa chini ya mamlaka yake. Pambano Kuu, 27, 28.

Kama Mjumbe wa Agano, Kristo alijishughulisha kwanza na Wayahudi pekee. Mnamo mwaka wa 34, wakati wa kupigwa mawe kwa Stefano, injili ikapelekwa kwa Mataifa, na ukafika wakati wa Mungu kutekeleza hukumu, ingawa Mungu, kwa rehema zake, aliahirisha wakati huo kwa takriban miaka arobaini.

Kama Mjumbe wa Agano, katika utimizaji wa Malaki sura ya tatu, Kristo alisafisha hekalu mara mbili. Alifanya hivyo katika kipindi kilichotengwa maalum kwa ajili ya watu wa agano waliokuwa wakati huo wakipitwa na kuachwa, na pia kwa ajili ya wale ambao wangekuwa watu wateule

wapya. Kipindi hicho kilipokamilika, wakati wa Mungu wa kutekeleza hukumu ulianza. Yohana Mbatizaji alikuwa mjumbe aliyeandaa njia kwa ajili ya kazi ya Kristo ya kuinua watu wateule wapya ambao angeingia nao agano.

Matendo mawili ya kutakasa hekalu yalikuwa masomo ya mfano yaliyobainisha kazi ya Kristo ya kutakasa hekalu la nafsi. Mjumbe wa Agano anapowasili ghafla katika sura ya tatu ya Malaki, hutakasa na pia husafisha wana wa Lawi, kwa kusudi la kuandaa sadaka, kama siku za kale.

Lakini ni nani atakayestahimili siku ya kuja kwake? Nani atasimama atakaponekana? Maana yeye ni kama moto wa msafishaji, na kama sabuni ya wafua nguo. Naye ataketi kama msafishaji na mtakasaji wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wamtotee Bwana sadaka katika haki. Ndipo sadaka ya Yuda na Yerusalemu itampendeza Bwana, kama katika siku za zamani, na kama katika miaka ya kale. Malaki 3:2-3.

Malaki sura ya tatu, na utakasaji wa hekalu mara mbili, vinawakilisha ukamilifu wa imani ya wana wa Lawi unaofanikishwa na Mjumbe wa Agano. Ukamilifu wa imani ya wana wa Lawi unaonyeshwa na utakasaji wa dhahabu.

"Lazima kuwe na, kwa wote walio na ushawishi wowote katika sanitariamu, kufuata mapenzi ya Mungu, kujinyenyekeza, na kufungua moyo kwa mvuto wa thamani wa Roho ya Kristo. Dhahabu iliyojaribiwa kwa moto inawakilisha upendo na imani. Wengi karibu hawana upendo kabisa. Kujitosha kunawapofusha macho yao wasione uhitaji wao mkubwa. Kuna ulazima wa kweli wa kugeukia Mungu kila siku, uzoefu mpya, wa kina, na wa kila siku katika maisha ya kidini." Shuhuda, juzuu ya 4, 558.

Malaki sura ya tatu, na usafishaji wa hekalu mara mbili, vinawakilisha ukamilifu wa uelewa wa ongezeko la maarifa ndani ya wenye hekima, ambao ni wana wa Lawi, ukamilifu unaotekelezwa na Mjumbe wa Agano. Ukamilifu wa wana wa Lawi unaonyeshwa na usafishaji wa fedha.

Maneno ya Bwana ni maneno safi; kama fedha iliyojaribiwa katika tanuru ya udongo, iliyosafishwa mara saba. Zaburi 12:6.

Mjumbe wa Agano alipaswa kuwasafisha wana wa Lawi kama fedha na dhahabu zisafishwavyo. Neno la Mungu ndilo linalosafisha, kwa maana kusafishwa ni kuhesabiwa haki na kutakaswa.

Uwatakase kwa ile kweli; neno lako ndiyo kweli. Yohana 17:17.

Yohana Mbatizaji alikuwa mjumbe aliyeandaa njia kwa ajili ya Mjumbe wa Agano katika utimizaji wa kwanza wa Malaki sura ya tatu, na ujumbe wake katika jambo hilo ulikuwa wa vipengele vinne. Kazi yake ilijumuisha kubainisha kazi ya utakaso iliyotarajiwa kutekelezwa na Mjumbe wa Agano, na kwamba kazi ya utakaso iliyotekelezwa iliwakilishwa kama tendo la kufagia sakafu ya kupuria. Alibainisha kwamba watu waliokuwa wateule hapo awali wakati huo walikuwa katika mchakato wa kuachwa pembeni. Aliwasilisha pia ujumbe wa Laodikia kwa watu wa Mungu, hivyo akiwaonyesha dhambi zao na dhambi za baba zao. Aliweka uhalisia huu wote katika muktadha wa "ghadhabu ijayo." Kazi ya mjumbe aliyeandaa njia iliwakilisha kazi ya mtu ambaye hakuwahi kupata elimu katika mfumo wa elimu wa watu waliokuwa wanaachwa pembeni.

Katika Yohana Mbatizaji, Bwana alimwinua mjumbe kwa ajili Yake ili kuandaa njia ya Bwana. Alipaswa kuletea ulimwengu ushuhuda usioyumba katika kukemea na kuishutumu dhambi. Luka, akitangaza utume na kazi yake, anasema, "Naye atakwenda mbele yake kwa roho na nguvu za Eliya, ili kugeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto, na wasiotii waelekee hekima ya wenye haki; ili kumwandalia Bwana watu waliotayarishwa" (Luka 1:17).

"Wengi wa Mafarisayo na Masadukayo walikuja kwa ubatizo wa Yohana, naye akawaambia, 'Enyi kizazi cha nyoka, ni nani aliyewaonya kuikimbia ghadhabu ijayo? Zaeni basi matunda yapasayo toba; wala msijiseme mioyoni mwenu, Tuna Ibrahimu kuwa baba yetu; kwa maana nawaambia ya kwamba Mungu aweza katika mawe haya kumwinulia Ibrahimu watoto. Na sasa hivi shoka limekwisha kuwekwa kwenye mizizi ya miti; basi kila mti usiozaa tunda jema hukatwa na kutupwa motoni. Mimi, hakika, nawabatiza kwa maji kwa ajili ya toba; bali ajaye nyuma yangu ni mwenye nguvu kuliko mimi, ambaye sistahili kubeba viatu vyake; yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto; pepeto lake liko mkononi mwake, naye atasafisha kabisa sakafu yake ya kupuria, na kukusanya ngano yake ghalani; bali makapi atayateketeza kwa moto usiozimika.' (Mathayo 3:7-12)."

Sauti ya Yohana iliinuliwa kama tarumbeta. Agizo lake lilikuwa, 'Wajulishe watu Wangu maasi yao, na nyumba ya Yakobo dhambi zao' (Isaya 58:1). Hakuwa amepata elimu ya kibinadamu. Mungu na asili walikuwa walimu wake. Lakini alihitajika mtu mmoja wa kuandaa njia mbele za Kristo, aliye na ujasiri wa kutosha kufanya sauti yake isikike kama ya manabii wa zamani, akiita taifa lililopotoka kutubu. Ujumbe Teule, kitabu cha 2, 147, 148.

William Miller alikuwa mjumbe wa pili aliyeandaa njia kwa ajili ya Mjumbe wa Agano, na utu wake pamoja na kazi yake vilikuwa vimeonyeshwa kwa mfano na Yohana Mbatizaji.

Maelfu waliongozwa kuukumbatia ukweli ulihubiriwa na William Miller, na watumishi wa Mungu waliinuliwa katika roho na nguvu za Eliya ili kutangaza ujumbe huo. Kama Yohana, mtangulizi wa Yesu, wale waliohubiri ujumbe huu wenye uzito walihisi kulazimika kuweka shoka kwenye shina la mti, na kuwataka watu wazae matunda yapasayo toba. Maandiko ya Mapema, 233.

Wayahudi waliopenda mabishano wakati wa Kristo walikuwa wameongozwa kuamini ujumbe wa uongo kuhusu Masihi. "Masihi" ni neno la Kiebrania linalolingana na neno la Kigiriki "Kristo" linalomaanisha "mpakwa mafuta".

Neno lile ambalo Mungu alilituma kwa wana wa Israeli, akihubiri amani kwa njia ya Yesu Kristo (ndiye Bwana wa wote): Neno hilo, nasema, ninyi mmelifahamu, lililohubiriwa katika Uyahudi wote, na likianza tangu Galilaya, baada ya ubatizo aliouhubiri Yohana; jinsi Mungu alivyompaka Yesu wa Nazareti mafuta kwa Roho Mtakatifu na nguvu; naye akazunguka akitenda mema na kuwaponya wote waliokuwa wametiwa nguvu na Ibilisi; kwa maana Mungu alikuwa pamoja naye. Matendo 10:36-38.

Yote mawili, "Masihi" na "Kristo", yanamaanisha "Aliyetiwa mafuta". Kristo alitiwa mafuta katika ubatizo Wake, hivyo kiuhalisia hakuwa Masihi wala Kristo hadi ubatizo Wake. Ubatizo Wake kwa unabii unalingana na kushuka kwa malaika katika Ufunuo sura ya kumi, aliyeshuka tarehe 11

Agosti, 1840, na pia unalingana na kushuka kwa malaika mwenye nguvu wa Ufunuo sura ya kumi na nane, aliyeshuka tarehe 11 Septemba, 2001. Alama tatu za njia za kinabii hutambulisha dhahirisho la Roho Mtakatifu katika mvua ya mwisho.

Wayahudi waliopenda mabishano walishikilia dhana potofu, ujumbe wa kinabii wa uongo kwamba Masihi angeleta ufalme wa kidunia halisi ambamo taifa la Israeli lingetawala dunia. Ulikuwa ujumbe wa uongo uliokuwa ukiahidi "amani na ustawi".

Ujumbe wa William Miller ulikuwa na vipengele viwili vikuu. La kwanza lilikuwa matumizi ya unabii wa wakati uliobainisha utakaso wa patakatifu, na la pili lilikuwa kukataa kwake tafsiri ya Kikatoliki kuhusu milenia ya miaka elfu moja ambayo Waprotestanti walikuwa na mwelekeo wa kuiamini. Mtazamo huo wa uongo wa milenia, uliotajwa kuwa miaka elfu ya amani na ustawi, ulikuwa umewakilishwa na mtazamo wa uongo kuhusu ufalme wa Masihi ulioshikiliwa na Wayahudi wabishi.

Mashahidi wale wawili wanatambua ujumbe bandia wa mvua ya mwisho unaoahidi "amani na ustawi" katika utimilifu wa tatu na wa mwisho wa historia ya mjumbe anayemwandalia njia Mjumbe wa Agano aje ghafla katika hekalu Lake. Ujumbe huo wa uongo wa mvua ya mwisho unatambuliwa kama ujumbe wa "amani na usalama," kinyume na ujumbe wa Yohana Mbatizaji aliyebainisha kwamba "kila mti usiozaa matunda mema hukatwa na kutupwa motoni," wakati "ghadhabu itakayokuja" itakapowasili. Ujumbe huo uliwakilishwa pia na utambuzi wa Miller kwamba hakutakuwa na miaka elfu ya amani, kama Ukatoliki unavyofundisha, kwa kuwa Bwana atakaporudi, ataiharibu dunia kwa uangavu wa kuja Kwake.

Na ninyi mnaoteseka mtapata raha pamoja nasi, wakati Bwana Yesu atakapofunuliwa kutoka mbinguni pamoja na malaika wake wenye uweza, katika mwali wa moto akiwalipiza kisasi wale wasiomjua Mungu, na wale wasiotii injili ya Bwana wetu Yesu Kristo; ambao wataadhibiwa kwa maangamizi ya milele, wakatengwa mbali na uso wa Bwana na utukufu wa uweza wake. 2 Wathesalonike 1:7-9.

Wajumbe wawili wa kwanza, waliomwandalia Mjumbe wa Agano kuingia katika agano na watu wapya wateule, wanaonyesha kwamba ujumbe wa uongo wa "amani na usalama" kuhusu mvua ya mwisho, uliobuniwa katika kizazi cha tatu cha Uadventista wa Laodikia, umepangwa na Shetani kuzuia Uadventista wa Laodikia katika kizazi cha nne kutambua jukumu la Uislamu, kama linavyowakilishwa katika Ole wa Tatu.

Katika mchakato wa utakaso unaofanyiwa wale wanaowakilishwa na wana wa Lawi, Yule ajaye baada ya Yohana Mbatizaji alipaswa aisafishe kabisa na "aitakase" sakafu yake, kwa pepeto lililo mkononi mwake. Kazi hiyo inatimizwa kwa Neno Lake.

"Ambaye pepeto lake lipo mkononi mwake, naye atasafisha kabisa uwanja wake wa kupuria, na kukusanya ngano yake ghalani.' Mathayo 3:12. Huu ulikuwa mmojawapo wa nyakati za kusafisha. Kwa maneno ya kweli, makapi yalikuwa yakitenganishwa na ngano. Kwa sababu walikuwa na majivuno na kujiona wenye haki kupita kiasi kiasi kwamba hawakuweza kupokea maonyo, na wapenda dunia mno kiasi kwamba hawakukubali maisha ya unyenyekevu, wengi walimwacha Yesu. Wengi bado wanafanya hivyo. Nafsi zinajaribiwa leo kama vile wale

wanafunzi katika sinagogi la Kapernaumu walivyojaribiwa. Wakati kweli inaletwa moyoni, wanaona kwamba maisha yao hayapatani na mapenzi ya Mungu. Wanaona haja ya mabadiliko kamili ndani yao; lakini hawako tayari kuichukua kazi ya kujikana nafsi. Kwa hiyo wanakasirika dhambi zao zinapofunuliwa. Huondoka wakiudhika, kama vile wanafunzi walivyomwacha Yesu, wakinung'unika, 'Haya ni maneno magumu; ni nani awezaye kuyasikia?'" The Desire of Ages, 392.

Ujumbe wa mvua ya masika ni "mjadala" wa Habakuki sura ya pili, nao ni maneno ya kweli yanayotenganisha makapi na ngano. Kutenganishwa huko ndiko usafishaji unaotekelezwa na Mjumbe wa Agano. Katika historia ya Wamilleraiti, ujumbe wa Danieli sura ya nane, aya ya kumi na nne, ulisababisha usafishaji uliposhindwa mara ya kwanza na kuleta kipindi cha kusubiri cha Habakuki sura ya pili na mfano wa wanawali kumi katika Mathayo sura ya ishirini na tano. Ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane ulipotimia hatimaye tarehe 22 Oktoba, 1844, ulizalisha usafishaji mkubwa zaidi. Hapo ndipo Mjumbe wa Agano alipowasili ghafla na kuanza usafishaji na utakaso wa mwisho. Harakati iliyokuwa imepita kupitia mbili za kwanza kati ya tatu za utakaso na usafishaji, ilishindwa ya tatu na ikapelekwa jangwa la Laodikia mwaka 1863.

Katika historia ya Wamileraiti, Waprotestanti walichujwa kwanza na maneno ya kweli, kisha harakati ya malaika wa kwanza ilichujwa ilipowasili ujumbe wa tatu wa majaribio. Lakini wale ambao walikuwa wajenzi wa hekalu la Wamileraiti katika kipindi cha miaka arobaini na sita kuanzia 1798 hadi 1844, walishindwa jaribio la tatu, ambalo lilifika tarehe 22 Oktoba 1844, ingawa walitimiza kikamilifu mfano wa wanawali kumi.

Wengi waliotoka kumlaki Bwana Harusi kupitia jumbe za malaika wa kwanza na wa pili walikataa ule wa tatu, ujumbe wa mwisho wa kujaribu wa kutolewa kwa ulimwengu, na msimamo sawa utachukuliwa mwito wa mwisho utakapotolewa.

"Kila kipengele cha mfano huu kinapaswa kusomwa kwa makini. Sisi tunawakilishwa ama na wanawali wenye busara au na wanawali wapumbavu." Review and Herald, Oktoba 31, 1899.

Historia ya kinabii iliyoanza wakati wa kuwasili kwa malaika wa tatu mnamo tarehe 22 Oktoba 1844 haikufaulu, na ilimalizika kwa uasi wa mwaka 1863. Kufikia mwaka 1850, Dada White aliandika ujumbe ufuatao.

"Bwana alinipa maono, tarehe 26 Januari, ambayo nitayasimulia. Niliona kwamba baadhi ya watu wa Mungu walikuwa wapumbavu na wamelala usingizi; na walikuwa wameamka nusu tu, wala hawakutambua wakati tunaouishi sasa; na kwamba 'mtu' mwenye 'kifagio cha uchafu' alikuwa ameingia, na kwamba baadhi walikuwa katika hatari ya kufagiwa. Nilimsihi Yesu awaokoe, awahurumie kwa muda kidogo zaidi, na awaache waone hatari yao ya kutisha, ili wajitayarishie kabla haijawa kuchelewa milele. Malaika alisema, 'Uharibifu unakuja kama kisulisuli chenye nguvu sana.' Nilimsihi malaika awahurumie na kuwaokoa wale walioupenda ulimwengu huu, na waliofungamana na mali zao, na ambao hawakuwa radhi kujitenga nazo, na kuzitoa sadaka ili kuharakisha wajumbe katika njia yao kuwalisha kondoo wenye njaa, ambao walikuwa wakiangamia kwa kukosa chakula cha kiroho."

Nilipowaona roho maskini wakifa kwa kukosa ukweli wa sasa, na baadhi ya wale waliodai kuamini ukweli wakiwaacha wafe, kwa kuzuilia rasilimali zinazohitajika kuendeleza kazi ya Mungu, taswira hiyo ilikuwa ya kuumiza sana, nami nikamsihi malaika aiondoe machoni pangu. Nikaona kwamba wakati kazi ya Mungu ilipohitaji sehemu ya mali yao, kama yule kijana aliyemjia Yesu, [Mathayo 19:16-22.] waliondoka wakiwa na huzuni; na kwamba hivi karibuni pigo linalofurika lingepita na kufagia mbali mali zao zote, na ndipo ingekuwa kuchelewa mno kutoa dhabihu ya mali za kidunia na kujiwekea hazina mbinguni. Review and Herald, Aprili 1, 1850.

Mnamo mwaka 1850, mtu wa kifagio cha vumbi alikuwa tayari amewasili. Tarehe 22 Oktoba 1844, Mjumbe wa Agano alikuwa ghafla amekuja hekaluni Kwake, naye akaanza kazi ya kusafisha na kutakasa wana wa Lawi.

Tutaendelea na utafiti huu katika makala ijayo.

Leo nafsi zinajaribiwa na kupimwa, na wengi wanapita katika njia ile ile iliyokanyagwa na wale waliomwacha Kristo. Wanapojaribiwa kwa Neno, wanamkataa Mwalimu wa kimungu. Wanapokemewa kwa sababu maisha yao hayapatani na kweli na haki, wanamwacha Mwokozi; na uamuzi wao, kama ule wa wanafunzi waliokwazwa, hautenguliwa kamwe. Hawatembei tena na Kristo. Hivyo maneno haya yanatimia, 'Pepeto lake lipo mkononi Mwake, naye atasafisha kabisa sakafu yake ya kupuria, na kukusanya ngano yake ghalani.' Signs of the Times, Mei 15, 1901.